

Lunds universitet
Statsvetenskapliga institutionen

STVA22
VT14
Handledare: Elsa Hedling

Jämställdhet i EU

En fallstudie om politisk påverkan och europeisk integration

Linn Hellerström
Fanny Rådström

Abstract

Europeiska unionen (EU) utgör idag en inflytelserik plattform för att utöva politisk påverkan, något som har dragit till sig ett stort antal aktörer. Många nya politiska kanaler och möjligheter har öppnats upp i och med det europeiska samarbetet, men hur kan organisationer gå till väga för att faktiskt kunna påverka den politik som förs inom EU:s institutioner? Denna uppsats är en fallstudie av organisationen European Women's Lobby och deras arbete för att förbättra kvinnors representation i EU. Deras arbete undersöks genom en analys av det officiella material som presenterar en av de kampanjer som organisationen driver på den europeiska plattformen. Till hjälp för denna analys användes ett teoretiskt ramverk som bygger på europeiseringsteori. Det som undersökningen har visat på är att olika aspekter av europeisering anses ha skapat både nya möjligheter samt svårigheter för att utforma och bedriva den kampanj som har studerats.

Nyckelord: Icke-statlig organisation, European Women's Lobby, EU, lobbying, Europeisering

Antal ord: 9018

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Tidigare forskning.....	1
1.2	Syfte och frågeställning.....	2
2	Bakgrund	4
2.1	European Women's Lobbys roll i EU.....	4
2.2	European Women's Lobbys bakgrund.....	5
3	Teori	7
3.1	En inledande syn på europeisering.....	7
3.2	EU som en gemensam politisk plattform.....	8
3.3	Påverkan inom EU från flera nivåer.....	9
3.4	EU-identitet.....	10
4	Metod och material	13
4.1	Fallstudie.....	13
4.2	Empiriskt material.....	14
4.3	Kvalitativ textanalys.....	15
5	Analys	17
5.1	EU som gemensam politisk plattform.....	17
5.1.1	Kampanjens syfte.....	17
5.1.2	Kampanjens metod.....	17
5.2	Påverkan inom EU från flera nivåer.....	18
5.2.1	Aktörer som ligger bakom kampanjen.....	18
5.2.2	Koordinering av kampanjen.....	19
5.3	EU-identitet.....	20
5.3.1	Motivering av kampanjen.....	20
5.4	Resultat och sammanfattning av analysen.....	22
6	Diskussion	24
7	Referenser	26
	Appendix	28

1 Inledning

Den 22-25 maj 2014 röstar medborgare i 28 europeiska länder in 751 parlamentariker till Europaparlamentet (Europaparlamentet 2014). Idag är endast 35 % av parlamentarikerna i Europaparlamentet kvinnor. I det senaste valet till parlamentet 2009, ökade den kvinnliga representationen med 5 %. Denna förändring är något som organisationen European Women's Lobby (EWL) hävdar är ett resultat som de själva varit med och bidragit till. EWL arbetar aktivt för att representera europeiska kvinnors rättigheter på EU-nivå och inför valet 2009 drev de en kampanj som just ämnade höja kvinnors representation i Europaparlamentet (EWL 2014:4).

I ett Europa där den Europeiska unionens (EU) politik berör allt fler länder har en möjlighet att påverka ett stort antal människor växt fram. Inte minst för icke-statliga organisationer som utför lobbyarbete inom politiska frågor i Bryssel, vilka idag inte endast har syftet att påverka politiken i ett enskilt land, utan numera nästan når ut till en hel världsdelen.

Att detta lockar många olika slags aktörer är förståeligt, frågan är dock hur stor möjlighet dessa aktörer faktiskt har att påverka politiken som förs inom Europeiska unionen. Samtidigt som EU bidrar med en möjlighet att påverka så innebär det även många nya svårigheter och utmaningar att verka politiskt inom denna kontext. Europeiska unionen täcker in en befolkning på över 500 miljoner människor med stor politisk spridning (Europaparlamentet 2014). Hur går organisationer till väga för att påverka politiken i hela EU?

Den här uppsatsen intresserar sig för hur organisationer kan gå till väga för att påverka politiken inom EU. För att undersöka detta har vi valt att se på ovan nämnda kampanj som EWL återigen driver inför Europaparlamentsvalet 2014. Då organisationen själva argumenterade för att kampanjen 2009 lyckades åstadkomma en politisk förändring så görs det intressant att analysera den nuvarande kampanjens tillvägagångssätt för att påverka resultatet av Europaparlamentsvalet.

1.1 Tidigare forskning

Den forskning som presenteras i vår studie kan kopplas till den tidigare forskning som har bedrivits kring EU-baserade icke-statliga organisationer. Vår undersökning kan anses falla inom ramen för det forskningsområde som behandlar civilsamhällesorganisationer (CSO), som verkar i en europeisk kontext.

Bland annat har forskning förts kring de organisationer som utgör koalitionen The Social Platform, där just EWL ingår.

Koalitionen består av en samling icke-statliga organisationer som alla ämnar påverka EU:s socialpolitik. Sammanslutningen syftar till att skapa en allians mellan icke-statliga organisationer och EU:s tjänstemän samt institutioner (Cullen 2010:318). Ett exempel på denna forskning är Pauline Cullens artikel "The Platform of European Social NGO:s : ideology, division and coalition", där The Social Platform står i fokus. I artikeln behandlas både de interna relationerna mellan medlemsorganisationerna och de externa aspekterna i deras relation med EU (Cullen 2010:319).

Tidigare forskning har även i stor utbredning behandlat uppkomsten och utvecklingen av så kallade civilsamhälleorganisationer på EU-nivå. Dessa organisationer förespråkar bland annat intressen för marginaliserade grupper och specifika samhällsfrågor (Johansson & Lee, 2012:406). Johansson och Lee (2012) menar att forskare i synnerhet har undersökt hur CSO:s har deltagit i processen att minska EU:s demokratiska brister och bidragit till effektivare beslutsfattande genom att föra talan för civilsamhället inom EU.

Samma författare bedriver även forskning kring de CSO:s som ingår i The Social Platform och inkluderar därför också EWL i sin analys. Författarna argumenterar för att de har valt att studera dessa organisationer då de anser att dessa fall står i skarp kontrast till tidigare forskning. Denna tidigare forskning beskriver huvudsakligen hur liknande organisationer, politiska partier och förbund har byggt strukturer för intern representation över gränserna och på EU-nivå (Johansson & Lee, 2012:407).

Med vår studie så ämnar vi att bidra till det ovanstående presenterade forskningsfältet. Vi vill dock med vår undersökning belysa en särskild aspekt som inte fått lika mycket utrymme inom forskningsområdet. Detta då vi valt att rikta in vår forskning på ett avgränsat område av den verksamhet som en av civilsamhällsorganisationerna inom The Social Platforms arbetar med, och tror därför att våra resonemang kan bli användbara. Eftersom kampanjmaterialet som vi valt att undersöka också är mycket aktuell då vi skriver denna studie i och med Europaparlamentsvalet i maj 2014 så anser vi att detta ger ytterligare relevans till vårt forskningsbidrag.

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka hur en icke-statlig organisation kan arbeta för att påverka politiken inom Europeiska unionen. För att öka vår förståelse för det här har ett fall av detta fenomen valts ut för att analyseras. Vi har valt att undersöka organisationen European Women's Lobby:s kampanjmateriel för kampanjen 50/50 "No Modern Democracy Without Gender Equality" som ämnar påverka jämställdhetspolitiken inom EU.

För att uppfylla vårt syfte så har vi valt följande frågeställningar:

- Hur är European Women's Lobby's kampanj 50/50 med syfte att uppnå en jämlik könsrepresentation i EU:s institutioner utformad?
- Vilka dimensioner av europeisk integration kan urskiljas i European Women's Lobby's kampanjmaterial 50/50?

2 Bakgrund

European Women's Lobby beskriver sig själva som den äldsta och mest väletablerade civilsamhällesorganisationen på europeisk nivå (European Women's lobby 2010). Definitionen av en civilsamhällesorganisation refererar till den breda samlingen av icke-statliga och ideella organisationer som förekommer i samhällslivet och uttrycker sina medlemmars intressen och värderingar (The World Bank 2013). Under de 20 åren sedan EWL grundades har de fått mer än 2500 medlemsorganisationer i 31 europeiska länder (European Women's lobby 2010).

2.1 European Women's Lobby's roll i EU

Idag finns det en stor mängd kvinnoorganisationer som är aktiva på EU-nivå. EWL är utan tvekan inte ensam om att representera kvinnors intressen i Bryssel, men de klassas som den huvudsakliga kvinnoorganisationen i EU (Strid 2009:122). EWL själva menar att de formar en länk mellan EU:s institutioner och kvinnoorganisationer i medlemsländerna och därigenom underlättar en dialog mellan medborgare och beslutsfattare i den Europeiska unionen (European Women's lobby 2010).

Ett stort medlemsantal anses bidra till att öka möjligheterna att påverka beslutsfattandet i EU då det ger vikt till de frågor som drivs. Antalet medlemsorganisationer som EWL innehar blir därför relevant. Det handlar inte endast om att aggregera behov och krav från nationell till europeisk nivå, utan likaså om att erhålla en politisk närvaro och få inflytande. Därav är EWL beroende av att sammanföra kvinnor, inte bara som medlemmar av medlemsorganisationer, utan även för att skapa och möjliggöra en mötesplats (Strid 2009:141). EWL syftar dock inte endast till att öka sitt medlemsantal för att öka sin påverkan, utan det är även för att representera så många röster som möjligt. En uttalad målsättning är därför att ta hänsyn till så många kvinnoorganisationer som möjligt när de beslutar om policyfrågor och lobbying kampanjer (Strid 2009:142).

Enligt EWL skapades organisationen då ett behov av att föra fram kvinnors intressen på europeisk nivå uppmärksammades. Behovet grundades i de förändringar som Europas politiska situation har genomgått genom den ökade europeiska integrationen. Omfattningen av den Europeiska unionen växer ständigt och har därför en direkt påverkan på kvinnors liv. EWL menar att det därmed är angeläget att de som påverkas av EU även har möjlighet att sätta sig in i den Europeiska unionens politik. Speciellt då EU:s politiska system skapar ett

utrymme för organisationer att representera olika intressen inom civilsamhället. EWL menar att EU:s institutioner behöver ta hjälp av den expertis som icke-statliga organisationer kan bidra med, för att ta hänsyn till mångfalden i medlemsstaternas befolkning. De menar även att icke-statliga organisationer minskar klyftan mellan EU:s institutioner och dess medborgare, vilket är viktigt för den europeiska demokratin då det endast är parlamentarikerna i Europaparlamentet som är direktvalda av medborgarna. EWL anser att skapandet av organisationen således var kopplat till skapandet av en ny form av offentlig plats på EU-nivå och en ny form av samverkan mellan medborgare och politiska tjänstemän. Detta då EWL:s verksamhet ger information till beslutsfattare om kvinnors rättigheter och behov, vilket möjliggör för att ett genusperspektiv beaktas vid utarbetandet av politik och lagstiftning (European Women's Lobby 2010).

2.2 European Women's Lobbys bakgrund

De institutionella förändringarna som skedde under EU:s utveckling har lett till att det har blivit allt nödvändigare för kvinnor att organisera sig fullskaligt. Detta inom exempelvis samordnade nätverk på alla nivåer av EU samt deras medlemsländer (Strid 2009:142). Många organisationer var oroad för att EU:s ökade komplexitet skulle leda till att administrativ expertis skulle krävas för att kunna förstå EU:s jämställdhet och genus policys samt dess påverkan på de nationella staterna. Det upplevdes därför finnas ett behov av en lobbyorganisation för kvinnofrågor på europeisk nivå för att hjälpa utvecklingen av jämställdhet på nationell nivå. (Strid 2009:143)

Första beslutet att skapa EWL togs på en konferens i London 1987. På konferensen samlades 120 kvinnor från 85 organisationer för att anta två resolutioner. Den första resolutionen efterlyste en struktur för inflytande, som skulle kunna öppna möjligheten för alla intresserade kvinnoorganisationer att utöva påtryckningar på europeiska och nationella institutioner för en bättre representation av kvinnors intressen. Den andra resolutionen som antogs uppmanade delegaterna i europeiska kommissionen att ge sitt stöd till denna nya organisation som var i färd att skapas. De kommande tre åren så arbetade de med att samla majoriteten av de kvinnliga icke-statliga organisationerna i de dåvarande 12 medlemsstaterna (European Women's lobby 2010). EWL grundades formellt på ett möte i Bryssel 21-22 september 1990, då europeiska kommissionen beviljade sitt finansiella stöd och hjälp till organisationen. Organisationen inrättades som en icke-statlig organisation på EU-nivå som permanent skulle representera kvinnor och kvinnors rättigheter till och inom EU. Direkt efter etableringen av EWL börjades det diskuteras kring processen att expandera organisationen och samla in fler medlemsorganisationer till den enade verksamheten. Att EWL la mycket fokus på att rekrytera fler medlemsorganisationer hade sin grund i uppfattningen att detta skulle öka deras politiska inflytande. De utgick därmed från en strategi att ju fler nationella

organisationer som representerades desto större tyngd och legitimitet skulle deras åsikter och budskap få inom EU (Strid 2009:136,140ff). Skillnaden mellan medlemsorganisationernas bakgrund vid anslutningen till EWL varierade brett. Vissa av organisationerna existerade redan på nationell nivå medan andra skapades specifikt eller förändrade deras interna organisering för att möta kriterierna som ett medlemskap inom EWL krävde (Strid 2009:162).

3 Teori

Bakgrundsavsnittet visade att behovet av en samordnande organisation som EWL har växt fram ur den ökade europeiska integrationen, i och med den politiska förändring som den Europeiska unionen har lett till. Av denna anledning så har vi valt att använda oss av europeiserings-teoribildning för att besvara undersökningens frågeställningar.

Detta avsnitt redogör för det teoretiska ramverk som utgör studiens huvudsakliga analys- och tolkningsram. De teoretiska resonemang som bygger upp ramverket behandlar olika teoretiska dimensioner av fenomenet europeisering. Valet att göra en avgränsning och fokusera på utvalda delar av teoribildningen beror på den bredd av teoretiska resonemang och aspekter av europeisering som existerar. En kategorisering har gjorts av fyra utvalda dimensioner av europeisering som bidrar till en förståelse för hur den europeiska kontexten kan påverka en icke-statlig organisation som European Women's Lobby. Valet av de olika teoridimensionerna har gjorts i relation till den relevans och koppling de har att kunna analysera det empiriska material som studien bygger på.

3.1 En inledande syn på europeisering

Processen med en växande europeisk integration har sedan 1980-talet varit med och påverkat policys och politik på EU-nivå. Samtidigt så har integrationen även lett till betydande policyändringar inom EU:s medlemsstater. Denna process benämns ofta som europeisering (Saurugger 2005:291). Det finns dock ingen enhetlig definition av begreppet europeisering, utan det utgörs snarare av en rad olika komplexa och mångtydiga förklaringar till den pågående europeiska integrationen. Olsen argumenterar för att det viktigaste fokuset inom forskning inte behöver vara att komma fram till en enhetlig och gällande beskrivning om vad europeisering innebär. Han menar att ambitionen snarare bör handla om hur begreppet kan användas för att få en förståelse för de olika aspekterna av ett växande europeiskt statsformat. Vidare så kan olika föreställningar av europeisering anses fungera som ett komplement till varandra. Det kompletterande perspektivet förklaras genom att de olika aspekterna hänvisar till olika delar av ett gemensamt fenomen. Denna förståelse skulle därmed kunna erhålla en bättre överblick kring de konsekvenser som ett institutionellt europeiskt styrelsesystem skapar (Olsen 2002:921ff).

3.2 EU som en gemensam politisk plattform

Enligt Johan P. Olsen (2002) kan europeisering tillämpas på flertalet sätt för att förklara en rad olika förändringsprocesser och fenomen på europeisk nivå (Olsen 2002:921). I det teoretiska ramverket används tre av Olsens resonemang om hur europeisering kan tolkas som förändringar inom EU. Den första aspekten berör förändringar i de externa gränserna. Detta kan förstås som en territoriell spridning av europeisk styrning vilket i sin tur skapar en större gemensam politisk plattform. Den andra aspekten förklarar europeisering som en utveckling av institutioner på en europeisk nivå. Vidare handlar det här om hur en politisk centrering skapar en kollektiv handlingskapacitet för dessa institutioner i och med en större grad av samordning och sammanhållning. Den tredje aspekten avser en central genomträngning av nationella styrelseformer. Olsen menar här att europeisering involverar en uppdelning mellan makt och ansvar mellan olika nivåer av styrning. Därmed krävs en balans mellan en central koordination och lokalt självstyre. Vidare ger detta att europeisering innebär en anpassning för nationella system till ett europeiskt politiskt centrum och normer (Olsen, 2002:923f). Den sammanhållna strukturella ordningen som kommer utav europeiseringen ger på så sätt en stark organisatorisk grund för samordnade åtgärder både inåt och utåt. Denna utveckling av ett gemensamt politiskt utrymme för opinionsbildning kan därmed bidra till en ömsesidig uppfattning kring vad som är legitim politisk organisering (Olsen 2002: 940).

Inom EU så sker det konstant förhandlingar kring olika politiska områden där olika aktörer deltar, och bland dessa aktörer så ingår icke-statliga organisationer (Saurugger 2005:295). Representationen av dessa organisationer har ökat stadigt på europeisk nivå sedan 1980-talet. En växande europeisering har därmed inneburit en rad olika konsekvenser för nationella icke-statliga organisationer. En aspekt utav detta är den utveckling av lokal eller nationell mobilisering som skett för att påverka europeisk policy. Detta behandlar bland annat hur samordning av nationella eller lokala grupper är viktiga för att kunna påverka nationell eller europeisk politik. Vidare har därmed europeiseringen lett till en institutionalisering av olika europeiska icke-statliga organisationer och förbund då de har slagit sig samman på EU-nivå. Transnationalisering av organisationer syftar då till när nationella organisationer övergår från att endast verka på ett nationellt plan till att ingå i ett överstatligt samarbete (Saurugger 2005: 295f). Den europeiska nivån kan alltså ses som ett möjliggörande för exempelvis icke-statliga organisationer, då det utgör ett ytterligare påtryckningsmedel för dessa. En aspekt av detta handlar om hur svagare nationella aktörer kan använda sig av icke-statliga organisationer på europeisk nivå som kanal för att göra sina egna röster hörda. En stor utmaning för dessa organisationer uppstår dock i hänsynstagandet till den flernivåstyrning som karaktäriserar EU. Aspekten av europeisering som skapandet av flera nivåer av beslutsfattande innebär att organisationer på transnationell nivå förväntas anpassa sig och sin verksamhet till denna flernivåstyrning, något som både kan verka begränsande och skapa nya möjligheter. Rörelser och organisationer kan då välja att anpassa sina strategier

för att kunna hantera olika nationella styrelsenivåer. Tillvägagångssätt för detta kan bygga på att utöva påtryckningar på ett nationellt plan för att kunna förändra beslut som tas på en EU-nivå, eller i motsatt riktning, att press från en europeisk nivå används för att kunna påverka nationella beslut (Porta & Caiani 2009:12ff).

3.3 Påverkan inom EU från flera nivåer

En viktig aspekt av europeisering handlar om hur utveckling som sker på både ett nationellt och europeiskt plan influerar varandra kontinuerligt. Detta innebär att europeisering som fenomen inte endast behöver handla om en linjär process där europeisk integration påverkar nationell nivå. Europeisering kan snarare tolkas som en cirkulär rörelse där nationella aktörer, policys, idéer eller strukturer även påverkar europeisk integration. Förändringar kan därför ske parallellt på både nationell och EU nivå där de båda påverkar varandra. Det faktum att dessa politiska processer sker simultant gör det svårt att tydligt särskilja de olika nivåerna där processerna sker (Saurugger 2005:291f). En multipel nivåstruktur gör sig även tydlig i hur europeisering kan innebära att intressen och funktioner modifieras mellan de olika nivåerna. Denna komplexa sammanflätning mellan dels den nationella och dels den europeiska nivån skapar en rad olika möjligheter som olika aktörer kan dra nytta av (Featherstone, 2003:9) En aspekt av denna sammanflätning kan förstås som att en europeisk ekonomisk och politisk struktur integreras i den nationella politiken samt i beslutsfattandet. Denna process handlar således övergripande om institutioner och organisationers anpassning till den förändrande miljö som europeisering bidrar till (Radaelli, 2002:108).

Ett breddande sätt att se på europeisering handlar därmed om att bortse från uppfattningen att fenomenet endast består av ett så kallat ”top-down” perspektiv – ”topp – ner” [vår egen översättning]. Begreppet kan beskrivas som de politiska direktiv som kommer från en EU-nivå vilka i sin tur ger institutionella förändringar på ett nationellt plan (Featherstone, 2003:14). Radaelli resonerar vidare kring fenomenet europeisering genom att beskriva det utifrån två olika mekanismer, dels ett ”vertikalt” samt ”horisontellt” perspektiv. Den vertikala mekanismen beskriver en liknande process som top-down. Han menar att den vertikala aspekten tydligt avgränsar en EU-nivå där politiskt beslutsfattande sker och den nationella nivån där besluten implementeras. Den horisontella mekanismen utgör sedan en kompletterande aspekt av europeisering. I kontrast till det vertikala synsättet så ses det horisontella perspektivet som en process där det inte handlar om en press att anpassa sig till EU:s politiska modeller. Istället handlar det om en annan form av anpassning till EU som baseras på marknaden eller sociala faktorer. Den horisontella europeiseringen är med andra ord inte ett resultat utav en hierarkisk styrningsstruktur, utan snarare en förändringsprocess som uppstår ur spridningen av idéer, diskurser samt uppfattningar om vad som är god utformning av politik och bästa praxis (Radaelli, 2003:41).

Ett resultat av europeiseringen som har fått konsekvenser för nationella icke-statliga organisationer handlar dels om hur de nu har möjligheten att direkt ta

kontakt med europeiska politiska aktörer utan att gå igenom en nationell eller internationell nivå först. Aktörerna har därmed ett tillvägagångssätt att utan omvägar kunna representera sina specifika intressen på en passande europeisk politisk plattform (Saurugger 2005:296). Detta möjliggörande kan därmed förstås som en förstärkning av den organisatoriska kapaciteten för kollektiva åtgärder på EU-nivå, ett fenomen som även sker simultant med en utveckling av gemensamma idéer, normer och uppfattningar kring europeiskt medborgarskap och medlemskap (Olsen, 2002:929).

Ett ovan relaterat resultat av EU som en utökad, gemensam politisk plattform introducerar Graziano et al. (2011) med begreppet "usage of Europe" - "nyttjande av Europa" [vår egen översättning]. Begreppet ses som en aspekt av europeisering och syftar till att förklara hur EU själv utgörs som ett mål för nationella aktörers handlingar, både hur politiken utformas samt i implementeringsfasen. Det rör sig alltså om när och hur nationella aktörer använder de resurser och verktyg som uppkommit i och med den europeiska integrationen, vilket i sin tur kan hjälpa dem med de nationella reformer som de verkar för. Vidare menas det att nationella aktörer kan tillägna sig och omdefiniera europeiska resurser för att framförhålla sin egen agenda, politiska preferenser samt få stöd i koalitionsbyggande och förhandlingar. En involvering på EU nivå skapar därför ett utökat manöverutrymme för nationella aktörer att utnyttja. Europeiska idéer, normer, restriktioner och möjligheter används då för att förstärka sin egen maktställning (Graziano et al, 2011: 8f) Meningen bakom termen nyttjande av Europa, från ovanstående begrepp, anknyter därmed till de metoder och politiska interaktioner som relaterar till uppfattningen om EU som en källa till möjligheter. Möjligheterna kan sen införlivas institutionellt, politiskt, ideologiskt eller organisatoriskt. Dessa interaktioner inträffar då aktörer går fram och tillbaka mellan det europeiska planet och det plan som de är verksamma på. Detta skapar då en kontext av ömsesidig påverkan och influenser. Till vilken grad nationer använder sig av de resurser som EU plattformen möjliggör kan variera starkt mellan olika medlemsländer. Variationerna beror till stort på vilken typ av aktörer som utnyttjar EU-resurserna och vilka intressen som dessa aktörer representerar (Graziano, 2011: 10,15)

3.4 EU-identitet

Ett annat resultat av den ökade europeiska integrationen handlar om framväxten av en gemensam känsla av tillhörighet (Olsen 2002: 940). De gemensamma idéer som utvecklats ur detta politiska samarbete kan ses som en del av ett skapande av en europeisk identitet, vilket utgör ytterligare en viktig dimension av europeisering. Radaelli beskriver denna aspekt av europeisering som fenomen som bland annat ömsesidigt delade normer. Han menar att dessa normer först definieras i och med utvecklingen av europeisk policy för att sedan inkorporeras i nationella identiteter, diskurser samt politiska strukturer (Radaelli, 2002:108).

En viktig faktor att belysa av europeisk identitet är skillnaden mellan medborgerlig och kulturell identitet. Det är endast den kulturella identiteten som får medborgarna att känna att de identifierar sig fullt med Europa. Medborglig identitet syftar istället på identifierande av medborgarskap som en del av ett särskilt politiskt system som den Europeiska unionen. Med den medborgliga identiteten i åtanke har utvecklandet av den europeiska identiteten kommit en bra bit längre än en europeisk kulturell identitet (IDNET 2003:19)

Europeisering på ett nationellt plan begränsas inte bara till policy- och strukturella förändringar. Europeiska värderingar anses även till viss grad internaliseras nationellt och vara med och skapa diskurser och identiteter (Olsen, 2002:935). Vidare kan alltså europeisk integration anses ha påverkat den gemensamma identiteten i de europeiska medlemsstaterna. När stödet för EU har undersökts bland olika befolkningsgrupper har det dock visat sig att den "sociala eliten" har ett mycket större stöd för EU än gemeneman samt att de identifierar sig till en större grad med den europeiska identiteten (IDNET 2003:6). Skillnaden i identifierande mellan eliten och övriga civilsamhället antas åtminstone delvis kunna förklaras av hur verklig den Europeiska unionen uppfattas som (IDNET 2003:7). Ett sätt att se på europeisk identitet är att utgå ifrån att identitetsskapandet har ett nära samband med framväxten av Europeiska unionen som ett politiskt projekt. Identitetsprojektet som sker i dagens Europa kan anses ämna reflektera en fullt utvecklad överstatlig politisk agenda (Checkel & Katzenstein, 2009:20). EU är på ett generellt plan ett projekt drivet av den europeiska eliten. Det är därför inte konstigt att identifiering med EU som identitet och support för Europa och dess institutioner är högst hos politiker och den sociala eliten (IDNET 2003:21). EU uppfattas som en enhetlig gemenskap för den europeiska politiska, sociala och ekonomiska eliten, vilket leder till att deras känsla av tillhörighet också är starkare. För andra medborgare är EU mer avlägset än den egna nationella staten, trots att många regler och policys från EU starkt påverkar alla EUs medlemsstater (IDNET 2003:7).

Debatten är direkt kopplad till det kontroversiella i den demokratiska eller legitima bristen i den Europeiska unionen. Det finns en allmän förståelse om att moderna demokratier måste förlita sig på stöd från sina medborgare för att bli legitima (IDNET 2003:13) Institutioner förändrar nästan automatiskt människors perception av samhället samt deras känsla av samhörighet. (IDNET 2003:7) Till vilken grad Europeiska institutioner påverkar den gemensamma europeiska identiteten beror starkt på hur pass legitima dessa institutioner anses. Uppfattningarna om hur legitima EUs institutioner är skiljer sig vilket resulterar i en demokratisk brist. Moderna demokratier förlitar sig generellt på olika ömsesidiga interaktioner mellan privata aktörer i civilsamhället och statliga aktörer för att försäkra sig om legitim styrning från statens sida. (IDNET 2003:8)

Framväxten av en distinkt europeisk politisk identitet kan dock tänkas komma i konflikt med det traditionella tillhörandet till den egna nationen. Som en tänkbar lösning till denna identitetskonflikt handlar ett resonemang om att de europeiska medborgarna ska omprioritera sina politiska tillhörigheter genom att identifiera sig med ett nytt territorium och institutioner, det vill säga EU (Castiglione, 2009:32). För att öka medborgarnas känsla av tillhörighet är det

viktigt att öka kunskapen om den påverkan som EU faktiskt har på samhället och medborgares liv (IDNET 2003:11). Den europeiska integrationen antas enligt vissa leda till identitetsförändringar hos de transnationella icke-statliga organisationer som tjänar på den europeiska integrationen (IDNET 2003:24). Det menas att för att skapa en europeisk identitet måste fokus skifta från en diskurs där nationella politiker lägger ansvaret för impopulära beslut på EU medan positiva beslut förklaras som ett resultat av nationell politik. För att skapa en europeisk identitet måste istället mer fokus läggas på dissectioner om EUs faktiska makt och påverkan (IDNET 2003:11).

4 Metod och material

För att uppfylla vårt syfte har vi valt att undersöka organisationen European Women's Lobby. Anledningen till varför vi valde just denna organisation var att EWL är en så pass intressant icke-statlig aktör inom Europeiska unionens politik i och med att de innehar en stark maktposition inom sitt politikområde. Vi anser det intressant att kolla på en transnationell organisation i en europeisk kontext då europa blir allt mer integrerat. EWL är den största samordnade organisationen för kvinnoorganisationer inom EU och arbetar i nära anknytning till EU:s institutioner (European Women's Lobby, 2014b). Denna unikt förankrade roll skapar stora möjligheter att som icke-statlig organisation, påverka politiken inom EU och upplevs därför som ett bra val till vår studie. Det görs därför intressant att se på hur de arbetar då de själva påstår sig kunna påverka politiken inom EU.

4.1 Fallstudie

För att undersöka hur EWL arbetar för att påverka den europeiska politiken har vi valt att göra en teorikonsumerande fallstudie med beskrivande ambition. Vi anser att en fallstudie är en lämplig metod då fallstudier fokuserar på ett fall av ett visst fenomen (Denscombe 2009:59). Det här möjliggör en grundligare undersökning av hur EWL arbetar än vad som hade kunnat göras med en annan metod. Detta då fallstudie som forskningsdesign ger en bra grund för att gå på djupet och upptäcka saker som kanske inte skulle ha blivit synliga, genom att redogöra för händelser, förhållanden eller processer som förekommer vid just detta fall. Fallstudier ger exempelvis möjligheten att belysa hur sociala relationer och processer har en tendens att vara sammanlänkade med och ömsesidigt påverka varandra (Denscombe 2009:59ff). Det känns därför relevant med en fallstudie i vårt fall, då vi vill analysera en aspekt av hur EWL kan agera inom en komplex EU kontext. När en fallstudie genomförs är det viktigt att uppmärksamma de processer som leder fram till ett visst resultat då fallstudiens värde är att den erbjuder en möjlighet att förklara varför vissa resultat kan uppstå, snarare än att bara ta reda på vad resultatet blir (Denscombe 2009:60). Vi ämnar därför fokusera på att förklara hur utformningen av EWL arbete kan se ut för att påverka EUs politik istället för att undersöka om de påverkar politiken. Detta beslut grundas på att vi anser att det är en rimlig ambition givet den tidsram som finns för uppsatsen.

Fallstudier fungerar som bäst när forskaren vill undersöka en fråga på djupet och tillhandahålla en förklaring som kan hantera komplexiteten av verkliga situationer. Det lämpar sig i synnerhet för studier av processer och relationer i en viss bestämd inramning (Denscombe 2009:62). Vi menar att detta ytterligare

stödjer vårt metodval då EWL i position som transnationell organisation med förankring i EU är så pass komplex att det är intressant att undersöka dess arbete.

För att uppnå en högre extern validitet så hade vi exempelvis istället kunnat göra en komparativ studie mellan två organisationer, då fallstudier är svåra att dra generaliserande slutsatser från. Hur hög extern validitet en undersökning antas ha grundas just på hur generaliserbara både beskrivande och förklarande slutsatser är på andra analysenheter (Esaiasson m.fl. 2012:58). Dock så bygger vårt metodval med en fallstudie av EWL mer på att vi inte har ambitionen att just generalisera, utan att vi intresserar oss för organisationen som ett specifikt fall av europeisering. Detta ger att resultatet av vår studie snarare kan belysa hur en icke-statlig organisation kan verka inom denna kontext som de olika aspekterna av den europeiska integrationen skapar. Siggelkow menar vidare att välja en representativ och generaliserbar analysenhet inte behöver vara syftet vid fallstudier. Ambitionen bör istället vara att genom en viss analysenhet belysa ett specifikt fenomen, då det kan ge insikter som andra analysenheter inte hade kunnat ge (Siggelkow 2007:20).

4.2 Empiriskt material

På grund av den tidsram som finns för uppsatsen har vi valt att begränsa vår undersökning till att endast analysera en av de kampanjer som organisationen driver. Valet att fokusera på just en aspekt av organisationens arbete grundas i den stora omfattningen av det totala arbete som EWL utför. Den kampanj som vi har valt att inrikta oss på är "50/50: No Modern European Democracy without Gender Equality". Anledningen till varför vi valde detta kampanjarbete berodde dels på att kampanjen i sig har en stark tidsmässig relevans i och med att den arbetar för att påverka Europaparlamentsvalet som pågick medan denna studie skrevs. Vi ansåg även att en ytterligare motivation var att EWL tidigare drivit samma kampanj i och med Europaparlamentsvalet 2009. EWL menar själva att den tidigare 50/50 kampanjen var med och bidrog till att representationen av kvinnor i Europa parlamentet steg från 30 % till 35 % efter valet (European Women's Lobby, 2014:4). I och med att organisationen själva anser att den tidigare kampanjen visade sig vara framgångsrik så görs det därför intressant att se till just hur utformningen av den nuvarande kampanjen ser ut.

Studiens empiriska material utgörs av kampanjens huvudsakliga officiella material, dokumentet "European Women's Lobby – Lobbying Kit". Vi har valt att utgå ifrån detta dokument för att få en tydlig begränsning av det material som ska ingå i analysen samt då vi anser att detta material är tillräckligt utförligt för att analysera kampanjens utformning. Dokumentet är 30 sidor långt och utgör grunden för kampanjen då det både redogör för övergripande information om kampanjen, kampanjarbetets utformning samt hur läsaren bör agera för att delta i kampanjen.

Kampanjmaterialet består utav två olika delar. Den första delen kallad "Action Kit" består av diverse informativa avsnitt som behandlar dels EU:s institutioner

och jämställdhet samt information om 50/50 kampanjen i stort. Den här delen innehåller även ett avsnitt som uppmanar till handling, att individer och organisationer på ett nationellt plan bör trycka på politiska partier och regering att arbeta för en mer jämlik politisk representation. I denna del bifogas modeller för tänkta lobbyingbrev till beslutsfattare och partier på nationell nivå. I den andra delen av kampanjmaterialet informeras och argumenteras det för att jämlikhet är eftersträvansvärt. De tar upp fördelarna med jämlik politisk representation, exempel på svar till motargument till demokratisk jämlikhet samt statistik över hur stor del av varje lands mandat i Europa parlamentet som utgörs av kvinnor. De avslutande styckena i del två av kampanjmaterialet tar upp redan existerande åtgärder för jämställdhet av beslutsfattande inom EU samt åtgärder som EWL rekommenderar för att ytterligare förbättra situationen. EWL klargör att syftet med detta dokument är att tillgängliggöra verktyg och argument för att få mer kvinnor inom beslutsfattande processer samt försäkra sig om att kvinnors synpunkter presenteras i europeisk debatt och politik (European Women's Lobby 2014).

Vårt huvudsakliga material består därmed utav ett officiellt publicerat dokument som EWL själva har producerat. Vi är medvetna om att valet att bara ha med ett material från organisationen själva har svagheten att vi endast får med en infallsvinkel av kampanjen. Då dokumentet är ett strategiskt material i arbetet med att driva kampanjen har det därför syftet att försöka övertyga människor. Detta kan därmed tänkas bidra till att vi som studerar kampanjmaterialet måste ha en medvetenhet när vi analyserar texten om hur EWL valt att argumentera och övertyga för vissa aspekter.

4.3 Kvalitativ textanalys

För att svara på uppsatsens frågeställningar så har vi använt oss av en kvalitativ textanalys av det valda materialet. Vi valde att utgå ifrån en kvalitativ textanalys av kampanjmaterialet då vi ville få en bred bild över hur utformningen av kampanjen såg ut. Kvalitativ textanalys ser just till en noggrann läsning av materialets olika delar samt tar hänsyn till textens helhet och vilken kontext som den ingår i. Då denna metod fokuserar på att få en helhetsförståelse för texten så skiljer den sig därmed ifrån en kvantitativ innehållsanalys som snarare bygger på att få svar på hur förekomsten och frekvensen av olika slags innehållsmässiga kategorier ser ut i ett material (Esaiasson m.fl. 2012:197, 210-215). Vi har därför valt att utgå ifrån en kvalitativ textanalys av vårt kampanjmaterial istället för en kvantitativ innehållsanalys då vi ansåg att den förstnämnda metoden var mer relevant för vår undersökning.

Mats Furberg beskriver den centrala uppbyggnaden av en kvalitativ textanalys som ett aktivt läsande av texten för att sedan ställa preciserade frågor till materialet (Esaiasson m.fl. 2012:197, 210-215). Vår textanalys utgår ifrån ett antal bestämda teoretiskt förankrade frågeställningar (se appendix) som ställs till innehållet i materialet. Frågeställningarna har syftet att systematisera innehållet i

den valda texten och relaterar till olika dimensioner av europeiseringsteorier som bygger upp studiens teoretiska ramverk. Vi motiverar vårt val att använda oss av europeiseringsteorier med att EWL grundades som ett resultat av den ökade europeiska integrationen.

De svar som kunnat utläsas ur materialet har sedan analyserats med hjälp av det teoretiska ramverket. Det vi avser med systematiserande frågeställningar i vår undersökning bygger på en ambition att med hjälp av frågeställningarna kunna dela upp materialet i olika kategorier som ämnar ge svar på de olika områden som vi undersöker. De teoretiskt förankrade frågeställningar som vi valt syftar till att ge en bred bild utav kampanjens utformning. Det rör sig om sju frågeställningar som fångar in och kan kategoriseras under de tre teoretiska dimensionerna som vi presenterat i det teoretiska ramverket. De sju olika frågeställningarna syftar till att beskriva olika aspekter av kampanjutformningen. På detta sätt så operationaliserar vi alltså båda våra frågeställningar - dels hur utformningen av kampanjen ser ut samt hur olika dimensioner av europeisering som kan urskiljas dess kampanjmaterial.

5 Analys

I detta avsnitt redogörs för studiens analys. De resultat som kan utläsas, med hjälp av de teoretiska frågeställningarna, har kategoriserats under de tre dimensionerna av det teoretiska ramverket. Det empiriska material som denna analys utgår ifrån är det utgivna kampanjmaterialet ”European Women’s Lobby – Lobbying Kit”.

5.1 EU som gemensam politisk plattform

5.1.1 Kampanjens syfte

Det övergripande målet för EWL:s 50/50 kampanj är att uppmana och förespråka demokratisk jämlikhet och medborgarskap i Europa. Ytterligare specifika målsättningar med kampanjen är att verka för en inkludering av frågor kring social rättvisa, mänskliga rättigheter och jämställdhet inom europeiskt beslutsfattande. Syftet med kampanjen är att uppnå en jämlik representation av män och kvinnor i alla EU:s institutioner. I sin tur så är skapandet av en ökad medvetenhet kring vikten av just en jämställd representation och demokratiskt jämlikhet även en del av syftet. För att uppnå en garanterad jämn representation av kvinnor och män i EU:s parlament och kommission så uppmanar EWL bland annat till kvinnors aktiva medverkan genom att rösta samt kandidera till europaparlamentsvalet 2014 (European Women’s Lobby 2014:4,15). Det är därmed tydligt att EWL, genom sin kampanj, ämnar påverka den politiska situationen i den Europeiska unionen genom att få fler kvinnor representerade inom dess institutioner. Kampanjens syfte kan kopplas till Olsens andra dimension av europeisering, som beskrivs som en utveckling och centrering av institutioner på EU-nivå för att skapa en starkare kollektiv handlingskapacitet (Olsen 2002: 923-924). Detta då de ämnar samordna personer över hela Europa för att rösta igenom en politisk förändring. Att kampanjen syftar till att aktivt involvera medborgare i Europa visar tendenser på att EWL agerar som just en centraliserad politisk institution, som genom att sammanföra människor över hela Europa vill arbeta för att påverka politiken som förs inom EU.

5.1.2 Kampanjens metod

Som tidigare nämnts i syftet med kampanjen ämnar EWL att öka medvetenheten om vikten av jämställd representation inom EU:s institutioner genom att använda sig av strukturen av en transnationell kampanj. För att belysa frågor kring

jämställdhet och demokratisk jämlikhet i EU försöker kampanjen mobilisera stöd från centrala aktörer - både på europeisk nivå och i nationella partier, media samt allmänheten i stort genom kampanjmaterialet (European Women's Lobby 2014:5). Det faktum att EWL arbetar med sin kampanj på ett transnationellt sätt kan kopplas till det resonemang som Olsen för kring hur europeisering inneburit en större gemensam politisk plattform. Denna form av transnationell samordning och styrning kan därför anses fungera fördelaktigt för organisatoriska åtgärder (Olsen 2002: 923f, 940). Som en del av mobiliseringen är hemsidorna womenlobby.org och paritydemocracy.eu tänkta att sprida informationsmaterial samt för att samla stöd till kampanjen från allmänheten och högt uppsatta personer. Hemsidorna har även syftet att fungera som ett verktyg för att få beslutsfattare på alla nivåer inom EU att engagera sig inför Europaparlamentsvalet 2014. De vill uppmuntra dessa politiker att agera konkret för målen som kampanjen satt upp, för att därmed verka för alla medborgare inom EU (European Women's Lobby 2014:15). Ytterligare verktyg som EWL syftar att använda för att nå ut och mobilisera intressenter är en tv -och radio- plattform, onlinebanderoller, en visuell identitet som används för att fånga budskapet med kampanjen samt informationsmaterial för utskrift. Det officiella kampanjmaterialet riktar sig till både individer och organisationer runt om i Europa. Dokumentet syftar till stor det att uppmana till konkret handling genom strategin att utföra påtryckningar på politiska partier och regeringar på nationellt plan. För att göra detta bifogas i dokumentet modeller för tänkta lobbyingbrev till beslutsfattare på europeiskt och nationellt plan samt nationella partier (European Women's Lobby 2014:5).

Denna strategi kan kopplas till resonemang kring huruvida flernivåstyrningen som karakteriserar EU har bidragit till nya sätt för organisationer att driva sin verksamhet (Porta & Caiani 2009:12ff). Det faktum att de konkreta åtgärderna som kampanjmaterialet presenterar handlar om att genomföra påtryckningar på nationellt plan för att uppnå en politisk påverkan på EU-nivå kan just ses som ett exempel på detta, att EWL väljer ett tillvägagångssätt i sin kampanj som utnyttjar flera olika nivåer av politisk styrning inom EU. Detta då den metod som EWL använder sig av i sin kampanj har avsikten att mobilisera bland annat organisationer på ett nationellt plan.

Valet av denna metod kan ses som ett svar på den utveckling av nationell organisatorisk samordning för att påverka EU-policy som vuxit fram som ett resultat av europeisering. Vidare så har denna samordning en mycket stor betydelse för hur nationella grupper kan genomföra påverkan på antingen den inhemska eller europeiska politiken (Saurugger 2005: 295f).

5.2 Påverkan inom EU från flera nivåer

5.2.1 Aktörer som ligger bakom kampanjen

Kampanjen 50/50 satte i 2012 igång som en fortsättning från 2009 års kampanj. Kampanjen drivs i alla EU-länderna genom EWL:s nationella medlemsorganisationer. Kampanjen lanserades av EWL 25 oktober 2012 i Strasbourg då en gemensam deklARATION undertecknades av över 50 medlemmar av Europaparlamentet. Deklarationen uppmanade medlemsstaterna, politiska partier och de europeiska institutionerna att agera för att uppnå jämlik representation i de europeiska institutionerna (European Women's Lobby 2014:15). Denna uppmaning kan ses som ett sätt att utföra påverkan på EU-nivå genom att rikta sig nedåt mot ett nationellt plan. Detta sätt att driva förändring kan därför anknytas till en topp-ner aspekt. Lanseringen av kampanjen representerade därmed ett exempel av då politiska direktiv från EU-nivå ämnar implementeras på ett nationellt plan (Featherstone 2003:14). När kampanjmaterialet lanserades hade mer än 100 medlemmar av det europeiska parlamentet skrivit under förklaringen samt många andra inflytelserika personer, bland annat Kroatiens president Ivo Jasipović, Olli Rehn; vice-ordförande för den europeiska kommissionen och Henri Malosse ordförande i Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (European Women's Lobby 2014:15).

5.2.2 Koordinering av kampanjen

EWL:s kampanj 50/50 koordineras i partnerskap med projektet "European Campaign for Parity Democracy and Active European Citizenship". Detta projekt koordineras i sin tur av the Mediterranean Institute of Gender Studies (Cypern) i samarbete med Women's Employment Information Centre (Litauen), Forum 50% (Tjeckien) och Romanian Women's Lobby (Rumänien), (European Women's Lobby 2014:5).

Kampanjen 50/50 syftar att drivas inom EU:s medlemsländer genom EWL:s nationella medlemsorganisationer som har möjligheten att driva arbetet och påverka på en inhemska nivå (European Women's Lobby 2014:15). Koordinationen av kampanjen sker följaktligen från två olika håll – dels ovanifrån genom EWL och Paritydemocracy och dels underifrån då medlemsorganisationer förväntas driva och påverka arbetet på ett inhemskt plan. Denna sammankoppling av de två olika styrningsnivåerna kan ses som en del av dimensionen av europeisering som en cirkulär process av påverkan från olika nivåer inom EU (Saurugger 2005:291f). Förändringar på inhemskt eller europeiskt plan influerar alltså varandra simultant och ger därmed en stark koppling mellan nivåerna som kan möjliggöra nya former av agerande (Featherstone 2003:9). Samordningen av kampanjen når totalt sätt ut till organisationer i 28 olika medlemsländer samt tre kandidaterande nationer, vilka alla nationer gemensamt utgörs av mer än 2000 underorganisationer (European Women's Lobby 2014:4).

Den förändrade politiska kontexten som europeisering har skapat påverkar därmed hur organisationer väljer att anpassa sig efter denna miljö (Radaelli, 2002:108). Möjligheten för dessa organisationer att ta direkt kontakt med politiska aktörer på EU-nivå (Saurugger 2005:296), kan exemplifieras med hur koordinationen av EWL:s kampanj byggs upp där nationella

medlemsorganisationer kan arbeta i direkt anslutning till EWL utan att först gå igenom en nationell styrningsnivå först. Vidare kan det arbete som dessa nationella medlemsorganisationer för anses vara ett fall av ett organisatoriskt nyttjande av Europa. Denna aspekt av europeiseringen som beskriver hur EU själv görs till ett mål och verktyg för nationella aktörers handlingar (Graziano et al, 2011: 8f), kan relateras till hur EWL:s nationella medlemsorganisationer kan tänkas använda sig av kampanjen 50/50 för att uppfylla sin egen politiska agenda. Detta underbyggs av hur begreppet nyttjande av Europa anses stå för hur nationella aktörer tillägnar sig de europeiska resurserna för sina egna politiska preferenser (Graziano et al, 2011: 8f). I detta resonemang kan vi se EWL:s kampanj som en europeisk resurs som de nationella organisationerna kan använda för att belysa hur den inhemska representationen av kvinnor ser ut inom politiska institutioner och trycka på nationella partier att agera för en mer jämställd partilista inför politiska val. För att EU:s jämställdhetssituation ska förändras menar EWL att kampanjen behöver rikta sig till alla olika delar av EU. 50/50 kampanjmaterialet riktar sig därför både till nationella partier, nationella regeringar och betydelsefulla personer och deras egna medlemsorganisationer i alla EUs medlemsländer. Att varje del är viktig motiveras genomgående då allmänheten behöver rösta på kandidater, de politiska partierna behöver ta fram jämn könsrepresentation bland sina kandidater och nationella regeringar lägger fram nomineringar till tunga poster inom EU. De menar därför att det är av yttersta vikt att kampanjmaterialet sprids över alla EUs medlemsstater på nationell nivå för att EUs top-skikt ska kunna påverkas (European Women's Lobby 2014:8).

5.3 EU-identitet

5.3.1 Motivering av kampanjen

I kampanjmaterialet presenterar EWL diverse argument för varför deras kampanj behövs inför Europaparlamentsvalet. De påpekar att trots att kvinnors deltagande sakta ökat sedan det första Europaparlamentsvalet 1979 så är det inte tillräckligt med de 35 % kvinnor som idag finns representerade (European Women's Lobby 2014:8). De argumenterar för att även om utvecklingen går framåt så kommer inte tillräckliga åtgärder ha ansetts tagits förrän det existerar en helt jämställd representation mellan män och kvinnor inom EU. De menar att det just därför behövs en konkret handling för att vi ska uppnå en fullgod demokrati inom Europa (European Women's Lobby 2014:3f). De menar att ett Europa med fullgod demokrati är endast ett Europa där demokratisk jämlikhet finns. Demokratisk jämlikhet definieras som lika representation av män och kvinnor vid beslutsfattande, där lika representation står för en 50/50 fördelning av både könen i alla beslutsfattande organ inom EU (European Women's Lobby 2014:19). EWL trycker på att den Europeiska unionen inte kan ses som en fullgod

demokrati vilket är en direkt kritik till EU. De argumenterar därför för att EU:s demokrati måste bli mer legitim genom att den Europeiska unionen accepteras av alla. Detta visar på en vilja att skapa tillhörighet till den europeiska identiteten hos dess medborgare. För att detta ska uppnås argumenterar de för att jämställdhet måste finnas i Europeiska unionens institutioner. Institutioner antas ha en stor förmåga att kunna förändra människors uppfattningar kring samhället och deras känsla av samhörighet. Det kan därför tolkas som att kampanjmaterialet tenderar att vilja höja EU:s legitimitet, genom att stärka den europeiska identiteten. Vidare kan detta anseendet tolkas till att graden av känsla av samhörighet vid instiftandet av nya institutioner är direkt kopplat till hur legitima dessa institutioner upplevs vara (IDNET 2003:8).

EWL menar att det är viktigt att den Europeiska unionen ska bli accepterad av alla medborgare, både män och kvinnor. Därför anser de att lika representation av båda könen bland kommissionärer bör prioriteras så att män och kvinnor ska känna sig likvärdigt representerade inom EU:s institutioner (European Women's Lobby 2014:18). EWL poängterar att förverkligandet av jämlikhet mellan män och kvinnor är ett officiellt mål inom EU, men att det i nuläget inte finns någon bindande bestämmelse som garanterar lika representation av män och kvinnor i EU:s beslutande organ (European Women's Lobby 2014:4,7). Kampanjmaterialets argumentation om vikten i att den Europeiska unionen ska bli accepterad av dess medborgare tyder på den tredje europeiseringsdimensionen, EU-identitet, då det menar att kvinnors närvaro i EUs institutioner lär höja EU:s legitimitet. Detta är av största vikt då moderna demokratier måste få stöd från sina medborgare för att bli legitima (IDNET 2003:8).

EWL:s kampanjmaterial säger att det vänder sig till och hjälper alla intresserade personer och organisationer som vill vara med och skapa vad de själva benämner som "det Europa som vi vill ha", genom deras kampanj 50/50 (European Women's Lobby 2014:5ff). Denna uppfattning om ett önskvärt Europa som EWL beskriver som delad av alla europeiska medborgare, kan kopplas hur en grund av skapade gemensamma normer i sin tur kan bana vägen för en känsla av en gemensam identitet. Denna koppling bygger med andra ord på aspekten av europeisering som ömsesidigt delade normer (Radaelli, 2002:108). För att uppmuntra till handling och delaktighet i kampanjen så argumenteras det genom parollen "Europe is you", för att beslut som tas på EU-nivå direkt påverkar alla EU medborgares liv, män som kvinnor. EWL menar att EU har makt att förändra många människors liv, vilket gör det ytterst viktigt att dess medborgare aktivt engagerar sig och röstar i EU valet (European Women's Lobby 2014:5ff). Denna argumentation kan förklaras av den betydelse som kunskap kring EU:s påverkan har för att skapa en gemensam EU-identitet. EWL:s argumentation kan förstås som en ambition om att göra så att EU som institution upplevs som mer "verklig" för EU-medborgare, då det i dagens civilsamhälle finns en bristande identifiering med EU (IDNET 2003:7,11). Kampanjmaterialet lägger också stor vikt på att engagera läsaren till att själv känna sig delaktig i den europeiska kampen för jämställdhet, bland annat genom att utföra de konkreta strategier som kampanjmaterialet uppmanar till (European Women's Lobby 2014:8). Kampanjmaterialet förklarar tydligt att de vänder sig till en mycket bred skala av

mottagare - beslutsfattare, individer och organisationer, för att få deras stöd i kampanjarbetet. Fördelarna med en demokratisk jämlikhet inom Europeiska unionen beskrivs med bland annat med sammanbringande resonemang som hur en förbättrad representation av kvinnor i EU skulle kunna föra unionen närmare både kvinnor och män som lever i medlemsländerna (European Women's Lobby 2014:20)

Det främsta målet med kampanjen handlar om att förespråka ett "aktivt demokratiskt medborgarskap" i Europa. (European Women's Lobby 2014:15) Valet av att förspråka just detta handlar till stor del om att vädja till en känsla av ett gemensamt europeiskt medborgarskap. Därför kan detta ses som en uppmaning att acceptera sin europeiska medborglig identitet som en del i det politiska systemet i EU (IDNET 2003:19). Denna uppfattning om ett tillhörande till hela unionen ska därmed alltså leda till viljan att engagera sig aktivt i att påverka EU. Det uttrycks tydligt i texten att de vill motverka bilden av EU som ett abstrakt organ som EU-medborgarna inte känner tillhörighet till (European Women's Lobby 2014:7). Sättet som EU beskrivs på i kampanjmaterialet skulle kunna förklaras av att kampanjen drivs och stöts av personer som är högst involverade i EU. Då deras identifiering med EU troligen är hög, till skillnad från de flesta av de röstberättigade medborgarna i EU:s medlemsländer (IDNET 2003:7) Kampanjmaterialet belyser hur EU är en sammansättning av personer vars val och nominering kan påverkas av alla EU-medborgare vilket i sin tur influerar de beslut som tas av EU (European Women's Lobby 2014:7). Detta skulle kunna vara ett försöka att inkludera läsarna av materialet i den europeiska identiteten eftersom en ökad förståelse av EU antas leda till en ökad identifiering med unionen (IDNET 2003:7).

5.4 Resultat och sammanfattning av analysen

Den typ av organiserat påverkansarbete som EWL driver inom EU kan urskilja olika dimensioner av europeisering. I analysen framgår det att European Women's Lobby väljer att utforma kampanjen genom en transnationell metod. Utformningen består av ett lobbyarbete på både EU-nivå och nationellt plan i medlemsländerna. Denna metod kan förstås som ett resultat av den dimensionen av europeisering som behandlar skapandet av en gemensam politisk plattform inom EU.

I analysen av kampanjens utformning urskiljs även politisk påverkan från flera nivåer vilket utgör ytterligare en dimension av europeisering. Detta då EWL:s lobbyverksamhet dels sker i en nationell kontext för att kunna förändra politiken som bedrivs på ett europeiskt plan, dels i motsatt riktning då press från det europeiska planet används för att kunna påverka nationell politik och beslutsfattande. Denna cirkulära påverkan kan ses i kampanjens utformning då den bygger på att utöva påtryckningar från två olika håll. Utformningen av kampanjen som har analyserats genom kampanjmaterialet visar därmed på möjligheter att utöva inflytande på olika plan. Ett stort inflytande kommer även

ifrån de högt uppsatta politiker som officiellt stöttar kampanjen med sin underskrift och sitt ansikte utåt. Att nå ut till dessa personer kan tolkas som ett strategiskt sätt att påverka politiken då det är de som har makten att påverka den politiska dagordningen top-ner. Denna metod kan också tänkas bidra till stor del av kampanjens styrka och legitimitet.

Skapande av en EU-identitet, som ytterligare en dimension av europeisering, kan urskiljas i den jargong som kampanjmaterialet använder sig av. EWL:s val att använda sig av denna jargong skulle kunna grundas på en tro om att europeiskt identitetsbyggande kring bidrar till engagemang kring EU:s politiska utformning. Detta skulle kunna gynna kampanjen, förutsatt att de europeiska medborgarna känner en tillhörighet till EU så stöttar de i större utsträckning de frågor som drivs på EU-nivå. Om många däremot känner en skepsis gentemot EU som styrningsorgan och därmed inte väljer att engagera sig i en EU baserad kampanj kan en sådan jargong tänkas försvåra arbetet med kampanjen. En förklaring till detta kan vara att de som utformar kampanjmaterialet själva upplever en stark europeisk identitet och därmed känner en positiv känsla mot EU. Detta skulle kunna förklaras av att EWL uppstått som ett resultat av ökad europeiska integration och till stor del är finansierat av EU kommissionen. Det kan dock göra kampanjarbetet mer komplext då det skulle kunna upplevas som att kampanjen styrs uppifrån, långt från medborgarna.

Analysen av kampanjmaterialet har därmed besvarat våra frågeställningar. Den första frågeställningen har besvarats genom att vi analyserat kampanjmaterialet med hjälp av våra teoretiskt förankrade frågeställningar. Detta har gett en tydlig bild av hur kampanjen är utformad. Den andra frågeställningen har i sin tur besvarats genom att analysera kampanjens utformning med hjälp av det teoretiska ramverket. Det har gjort att vi kunna urskilja flera olika dimensioner av europeisk integration i kampanjmaterialet.

6 Diskussion

Vi har i vår uppsats analyserat utformningen av European Women's Lobby's kampanj 50/50 "No Modern Democracy Without Gender Equality" för att urskilja vilka dimensioner av europeisk integration som vi kan finna i kampanjmaterialet. I analysen har vår teoretiska utgångspunkt varit europeiseringsteorier då EWL uppstod som ett resultat av ökad europeisk integration.

För att besvara studiens frågeställningar har vi använt oss av en kvalitativ textanalys av ett av kampanjens officiella material som metod. Att använda sig av en textanalys hjälpte oss att se tendenser av de olika dimensionerna av europeisering i kampanjarbetets utformning. Att urskilja dessa dimensioner har vidare gett oss en förståelse för de möjligheter och svårigheter som den europeiska kontexten kan skapa för icke-statliga organisationers påverkansarbete, vilket var syftet med denna uppsats.

Det vi har kommit fram till i vår forskningsprocess är att i och med den position och unika roll som EWL har inom sitt politikområde i EU, kan deras möjligheter att nå ut med deras kampanj runt om i EU anses vara goda. Den etablerade position och storlek som organisationen har ger dem en bra grund för att kunna bedriva det transnationella kampanjarbetet med 50/50 framgångsrikt. Det är dock en komplex uppgift att efter kampanjens slut analysera till vilken grad som de lyckats uppfylla sitt mål och syfte att påverka den europeiska politiken.

Utifrån våra tolkningar handlar en viktig aspekt för kampanjens möjlighet att påverka om hur stor utbredning kampanjen fått inom olika styrningsnivåer av EU:s institutioner och medlemsländer samt till hur många inom civilsamhället som kampanjmaterialet har berört.

Dock upplever vi att det kan finnas svårigheter med att få genomslagskraft för kampanjen och påverka politiken i en majoritet av medlemsländerna. Vi tolkar en av dessa svårigheter som att EWL:s medlemsorganisationer alla ska förespråka och implementera kampanjen på samma sätt. Detta utan att ta hänsyn till ländernas olika politiska och kulturella kontexter. Med andra ord så kan det förstås som en komplicerad uppgift att som samordnande organisation inom EU arbeta mot och föra talan för över 2500 medlemsorganisationer.

Ett av de problem vi stött på under forskningsprocessen har att avgränsa det teoretiska ramverket. Detta då europeiseringsteori täcker in många olika resonemang och aspekter, att välja ut de som var mest relevanta får vår frågeställning kräva därför mycket tid. Ytterligare en svårighet under forskningsprocessen har varit att försöka vara helt neutrala i tolkningen av kampanjmaterialet. Detta då forskningsresultatet av en kvalitativ analys kan riskera att färgas av forskarens egna föreställningar kring fenomenet.

Det är tveksamt om det går att dra några generella slutsatser som är applicerbart på andra icke-statliga organisationer inom EU utifrån vårt

forskningsresultat, detta då vår undersökning på grund av tidsmässiga ramar är så pass begränsat utformad och därför inte täcker in en större omfattning av det valda forskningsområdet. Dock anser vi ändå att de slutsatser som vi kommit fram till genom vår undersökning kan bidra med en förståelse för de mekanismer som en icke-statlig organisation ställs inför inom EU:s politiska plattform och därmed vilka möjligheter och svårigheter det kan tänkas finnas.

Med en större tidsram till förfogande skulle exempel på vidare forskning kunna vara att fördjupa sig ytterligare i EWL:s verksamhet. Vi anser att det hade varit intressant att undersöka vilken spridning de kampanjer som EWL driver faktiskt får på nationell nivå. Detta hade exempelvis kunnat studeras genom att undersöka hur några av EWL:s medlemsorganisationer implementerar kampanjerna. En annan ingångsvinkel på det här forskningsområdet hade varit att undersöka hur andra likartade organisationer, exempelvis andra medlemsorganisationer i koalitionen The Social Platform utformar sitt arbete för att påverka den europeiska politiken. Detta med syftet att hitta möjliga samband som gör resultaten mer generaliserbara.

7 Referenser

Castiglione, Dario. (2009). Political identity in a community of strangers. I Checkel, Jeffery T, & Katzenstein, Peter J. (Ed), *European Identity* (s. 29-51) New York: Cambridge University

Checkel, Jeffery T, & Katzenstein, Peter J. (Ed). (2009) *European Identity*. New York: Cambridge University

Cullen, Pauline, 2010. "The Platform of European Social NGOs: ideology, division and coalition", *Journal of Political Ideologies*, 15:3, 317-331

Esaiasson, Peter – Giljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Wängnerud, Lena, 2012. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik.

Europaparlamentet 2014. Officiell webbplats, Maj 2014, [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.europarl.europa.eu/portal/sv> Hämtdatum: 2014-05-21

European Women's lobby 2010. History, Juni 2010, [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.womenlobby.org/about-us/History/?lang=en> Hämtdatum: 2014-05-06

European Women's lobby 2014. Get involved - 50/50 campagin 2012-2014, April 2014, [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.womenlobby.org/get-involved/ewl-campaigns-actions/50-50-campaign-for-democracy/50-50-campaign-2012-2014/?lang=en> Hämtdatum: 2014-04-29

European Women's lobby 2014b. Official hemsida, Maj 2014, [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.womenlobby.org/?lang=en> Hämtdatum: 2014-05-12

Featherstone, Kevin, (2003). Introduction: In the name of "Europe". I Featherstone, Kevin, & Radaelli, Claudio (Ed), *The Politics of Europeanization*. New York: Oxford University Press

Graziano, Paolo R. - Jacquot, Sophie - Palier, Bruno, 2011. "Domestic Reconciliation Policies and the Usage of Europe", *European Journal of Social Security*, 13:1, 1-25.

Johansson, Håkan & Lee, Jayeon, 2012. "Bridging the Gap: How do EU-Based Civil Society Organisations Acquire Their Internal Representation?" *Voluntas*, no 25, s. 405-424.

IDNET Thematic Network, 2003. *Europeanization, Collective Identities and Public Discourses*. Florence: European University Institute.

Olsen, Johan P., 2002. "The many faces of Europeanization", *Journal of commun market studies*, 40:5, 921-952

Porta, Donatella Della & Caiani, Manuela, 2009. *Social Movements & Europeanization*. New York: Oxford University Press.

Radaelli, Claudio, (2003). *The Europeanization of Public Policy*. I Featherstone, Kevin, & Radaelli, Claudio (Ed), *The Politics of Europeanization*. New York: Oxford University Press

Radaelli, Claudio, (2002). "The domestic impact of European Union public policy: Notes on concepts, methods, and the challenge of empirical research", *Politique européenne*, 1:5, 105-136.

Saurugger, Sabine, 2005. "Europeanization as a methodological challenge: The case of interest groups", *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 7:4, 291-312.

Siggelkow, Nikolaj, 2007. "Persuasion with case studies". *Academy of management journal*, 50:1, 20-24

Strid, S. (2009). *Gendered Interests in the European Union – the European Women's Lobby and the Organisation and Representation of Women's Interests*. Diss. Örebro University Länk: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:278079/FULLTEXT02.pdf> (Bok)

The World Bank 2013. *Defining Civil Society*. Juli 2013. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/CSO/0,,contentMDK:20101499~menuPK:244752~pagePK:220503~piPK:220476~theSitePK:228717,00.html> Hämtdatum: 2014-05-20

Appendix

- Vilken metod använder sig kampanjen av?
- Hur motiveras valet av kampanj?
- Vad är syftet/målet med kampanjen?
- Hur koordineras kampanjen?
- Vilka aktörer ligger bakom kampanjen?
- Vilka vänder kampanjen sig till?
- Vilken identitet försöker kampanjen skapa?